

aan: Minister voor Rechtsbescherming
Zijne excellentie dhr. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

betreft: Consultatie concept wetsvoorstel transparantie
maatschappelijke organisaties

datum: 14 februari 2019

Geachte minister Dekker,

Graag maak ik namens UNICEF Nederland gebruik van de gelegenheid te reageren op het conceptwetsvoorstel 'transparantie maatschappelijke organisaties' dat vlak voor Kerst in consultatie is gegaan. Wij maken ons ernstige zorgen over de gevolgen als dit conceptwetsvoorstel wet wordt. Het voorstel regelt dat een donateur, die jaarlijks 15.000 euro of meer doneert aan onze organisatie, met naam en toenaam vermeld moet worden op onze website.

Wij verwachten dat dit donateurs afschrikt om nog grote bedragen te doneren voor ons wereldwijde werk voor kinderen. Het voorstel is schadelijk voor de privacy van deze donateurs, hun veiligheid en daarmee hun geefbereidheid. Het principe om als persoon zonder gekend te worden maatschappelijke initiatieven te kunnen steunen wordt hiermee ernstig aangetast. Wij vinden het onbegrijpelijk dat een overheid, die haar beleid deels bouwt op het principe dat de maatschappij zelf zoveel mogelijk zorg draagt voor het doeltreffend functioneren van maatschappelijke organisaties, dergelijke drempels opwerpt. Wij vinden dit onacceptabel en verzoeken u geheel af te zien van dit conceptwetsvoorstel. Graag onderbouwen wij dit verzoek als volgt:

- 1. Het voorstel is schadelijk voor privacy, veiligheid en geefbereidheid van donateurs**
 - Geven is iets dat anderen niet aangaat. De privacy van onze donateurs moet gerespecteerd worden als zij geen prijs stellen op naamsvermelding en het publiceren van hun naam en woonplaats. Als wij dat doen voor deze huidige donateurs handelen wij in strijd met de vorig jaar ingevoerde AVG.
 - Als onze 'grote' donateurs publiekelijk bekend worden gemaakt lopen zij het risico ongewenst benaderd te worden (variërend van bedelverzoeken tot diefstal, of ernstiger vormen van bedreiging).
 - Ontvangsten uit nalatenschappen gaan ook onder deze wet vallen. Publiekelijk bekendmaken van deze nalatenschappen tast de privacy van nabestaanden aan.
 - Dit voorstel schrikt donateurs af nog grote bedragen te geven of na te laten en doet afbreuk aan de geefbereidheid van huidige en toekomstige donateurs.
- 2. Het is onduidelijk welk probleem wordt opgelost**
 - Het concept voorstel spreekt over het voorkomen van 'onwenselijke gedragingen' en 'onwenselijke beïnvloeding' zonder te definiëren waar goede doelen aan moeten denken – en het is daarmee breed interpretabel.
 - Als het gaat om het tegengaan van rechtsstaat ondermijnend gedrag, dan kan UNICEF Nederland zich voorstellen dat hier gerichtere maatregelen tegen worden genomen (zie hiervoor het volgende punt).
- 3. Het voorstel is buiten proporties en is 'schieten met een kanon op een mug'**
 - De grote groep bonafide organisaties (ruim 220 stichtingen en verenigingen) lijden onder vermoedelijk slechts enkele organisaties waar het probleem van

rechtsstaat-ondermijnend gedrag vermoed kan worden. Daarmee is deze maatregel disproportioneel voor de hele sector en zien wij dit voorstel als een typisch voorbeeld van 'schieten met een kanon op een mug'.

- Doeltreffend beleid betekent dat de categorie van organisaties die de minister op het oog heeft nauwkeurig omschreven moet worden. Pas dan kunnen doeltreffende maatregelen genomen worden die alleen voor die organisaties gelden.
- 4. Er is al afdoende wet- en regelgeving, deze moet alleen gehandhaafd te worden.**
- Donateurs kunnen bij UNICEF Nederland geen invloed 'kopen' of 'afdwingen' met hun donaties. Wij zijn een als ANBI geregistreerde stichting, met bijbehorende 'checks and balances' die de onafhankelijke positie van bestuurders waarborgt en regelt dat donateurs geen zeggenschap hebben.
 - Wij zijn een CBF-Erkende stichting en staan vrijwillig onder toezicht. Met de Erkenning laten we zien dat wij als organisatie zelf al verregaande maatregelen hebben genomen o.a. om transparantie te vergroten en onwenselijke invloed tegen te gaan.
- 5. Het voorstel druist in tegen het belang dat de overheid toekent aan goede doelen**
- Het conceptwetsvoorstel vloeit voort uit een ambitie in het regeerakkoord. In datzelfde akkoord staat ook dat 'de vele positieve krachten in onze samenleving van burgers, verenigingen en geloofsgenootschappen' ruimte verdienen. Hiermee liet deze coalitie zien waarde te hechten aan de oproep van de sector (manifest Filantropie) om filantropie te erkennen als een belangrijk fundament voor maatschappelijke binding en actief burgerschap.
 - Het belang dat het kabinet toekent aan de sector blijkt ook uit het faciliterende en stimulerende overheidsbeleid, zoals bijvoorbeeld het handhaven van de giftenaftrek en de Geefwet. Dit is een onmisbare pijler onder de steun van onze donateurs en voorkomt dat de overheid financieel moet bijspringen.
 - Het conceptwetsvoorstel is dus volkomen in tegenspraak met wat in het regeerakkoord staat en met ander overheidsbeleid dat een goede werking van goede doelen juist wil bevorderen.

Kortom, UNICEF Nederland maakt zich grote zorgen over de negatieve effecten van dit conceptvoorstel. Wij vinden het onbegrijpelijk dat een overheid, dat grote waarde toekent aan maatschappelijk initiatief via het werk van goede doelen, dergelijke drempels opwerpt. Wij vinden dit onacceptabel en verzoeken u geheel van af te zien van dit conceptwetsvoorstel.

Hoogachtend,

Suzanne Laszlo
Directeur UNICEF Nederland
slaszlo@unicef.nl